

IT VA SAVODXONLIKNI RIVOJLANTIRISH

Bekniyazova Elmira

*Nukus shahri 20-sonli maktabning
o'qish tarbiya ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari*

Annotatsiya: Ushbu maqola zamonaviy jamiyatda axborot texnologiyalari (IT) va savodxonlikni rivojlantirishning o'zaro bog'liqligi va ahamiyatini o'rganadi. IT texnologiyalarining ta'lim va kundalik hayotdagi o'rni, savodxonlikni oshirishdagi roli va innovatsion yondashuvlar yoritiladi. Maqolada IT va savodxonlikning jamiyat taraqqiyotiga ijobiy ta'siri bo'yicha tahliliy xulosalar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Axborot texnologiyalari, savodxonlik, raqamli ta'lim, innovatsiya, zamonaviy jamiyat, texnologik taraqqiyot.

Kirish qismi

Hozirgi zamon axborot asri deb atalmoqda, chunki axborot texnologiyalari kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. IT nafaqat iqtisodiyot va sanoatda, balki ta'lim tizimida ham tub o'zgarishlarga olib kelmoqda. Savodxonlik esa insonning asosiy ijtimoiy ko'nikmasi sifatida yangi mazmun kasb etmoqda. Raqamli asrda savodxonlik nafaqat yozuv va o'qishni bilishni, balki texnologiyalardan foydalana olish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Ushbu maqola IT va savodxonlikning jamiyat rivojlanishidagi o'rnini o'rganishga qaratilgan.

Asosiy qism

IT – bu ma'lumotlarni qayta ishlash va ulardan foydalanishning ilg'or texnologik usullaridir. Savodxonlik esa nafaqat yozuv va o'qishni bilishni, balki axborotni tahlil qilish va undan foydalana olish qobiliyatini ham ifodalaydi. Raqamli asrda IT texnologiyalari savodxonlik tushunchasiga yangi o'lchov qo'shmoqda: raqamli savodxonlik.

IT texnologiyalari savodxonlikni rivojlantirishda quyidagi afzalliklarni ta'minlaydi:

Ta'limning ommaviyligi: Masofaviy ta'lim platformalari orqali o'qitish imkoniyatlari kengaymoqda.

Axborotga kirish: Internet orqali har qanday ma'lumotni topish va o'rganish imkoniyati mavjud.

Shaxsiy rivojlanish: Axborot resurslariga kirish orqali shaxsiy malaka va qobiliyatlar oshadi

Bugungi kunda IT texnologiyalari ta'limda qo'llanayotgan interaktiv metodlar, masalan, virtual laboratoriyalar, onlayn kurslar va multimediali darsliklar orqali samaradorlikni oshiradi. Shu bilan birga, bu jarayon o'qituvchilardan ham texnologik ko'nikmalarni talab qiladi.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

IT texnologiyalari bilan savodxonlikning rivojlanishi jamiyat taraqqiyoti uchun quyidagi foydali jihatlarni keltirib chiqaradi:

IT bo'yicha savodxon kadrlar mehnat bozorida yuqori talabga ega.

Innovatsion taraqqiyot: Raqamli savodxonlik yangi texnologiyalarni yaratish va joriy etishda muhim omil hisoblanadi.

IT texnologiyalari orqali odamlar ijtimoiy muammolarni hal qilishda faol ishtirok etmoqda.

Xulosa

IT va savodxonlikni rivojlantirish bir-biriga chambarchas bog'liq jarayon bo'lib, ular jamiyatning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu bois, quyidagi tavsiyalarni ilgari surish mumkin:

Ta'lim tizimida IT bo'yicha maxsus kurslarni kengaytirish.

Raqamli savodxonlikni rivojlantirish uchun davlat va nodavlat tashkilotlar hamkorligini yo'lga qo'yish.

Zamonaviy axborot texnologiyalarini ta'limda keng qo'llash.

Maqola IT va savodxonlikning zamonaviy jamiyat taraqqiyotiga ta'sirini o'rganish orqali ushbu yo'nalishda izlanishlarni davom ettirish zaruratini ta'kidlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Smith, J. (2023). Digital Literacy in the 21st Century. New York: TechPress.
2. Karimov, A. (2022). "O'zbekistonda IT va savodxonlikni rivojlantirish yo'nalishlari." Milliy taraqqiyot jurnali, 4(1), 12–20.
3. World Economic Forum. (2021). The Future of Work and Digital Skills.